

Ifyllnadsstöd för vårdintyg för rättspsykiatrisk vård

Observera att nedanstående text inte utgör en del av HSLF-FS 2018:54 Socialstyrelsens föreskrifter om att utfärda intyg i hälso- och sjukvården. Texten är endast tänkt som ett stöd för intygsutfärdande läkare.

Det finns en kopia av intyget sist i detta dokument med numrerade rutor kopplade till respektive informationstext.

1. Rättspsykiatrisk vård (4 § lagen om rättspsykiatrisk vård, LRV)

Enligt 4 § LRV kan patienten bara få rättspsykiatrisk tvångsvård om:

1. patienten lider av en allvarlig psykisk störning (som inte enbart är en utvecklingsstörning),
2. patienten med hänsyn till sitt psykiska tillstånd och sina personliga förhållanden i övrigt har behov av psykiatrisk vård, som kan tillgodoses genom att patienten är intagen på en sjukvårdsinrättning, och
3. patienten inte samtycker till frivillig psykiatrisk vård eller om det finns grundat skäl att tro att vård inte kan ges med patientens samtycke.

LRV gäller den som:

1. efter beslut av domstol ska ges rättspsykiatrisk vård,
2. är anhållen, häktad eller intagen på en enhet för rättspsykiatrisk undersökning,
3. är intagen i eller skall förpassas till kriminalvårdsanstalt eller
4. är intagen i eller skall förpassas till ett särskilt ungdomshem till följd av en dom på sluten ungdomsvård enligt 32 kap. 5 § brottsbalken.

2. Allvarlig psykisk störning

Vem har en allvarlig psykisk störning? Den som

- har psykossymtom, dvs. tecken på störd verklighetsuppfattning i form av t.ex. vanföreställningar, hallucinationer eller tankestörning, eller som beter sig desorganiserat, förvirrat och osammanhängande. Detta kan förekomma vid schizofreniliknande tillstånd och bipolära syndrom, och även vid t.ex. utvecklingsstörning, hjärnskador och demenssjukdomar

eller

- har psykossymtom eller allvarlig förvirring vid substansutlösta tillstånd i samband med abstinens och akut påverkan (till följd av alkohol eller andra droger)

eller

- har svår depression med självmordstankar eller självmordsplaner

eller

- har svårt personlighetssyndrom eller svårt ångestsyndrom (svårartad tvångsmässighet eller oförmåga att kontrollera sina impulser) som ger störd verklighetsuppfattning

eller

- har svår anorexia nervosa med risk för metabol påverkan på centrala kropps-funktioner

eller

- är i en så allvarlig psykisk kris att påverkan på den psykiska funktionsnivån blir så uttalad att den är av psykotisk art.

Till personer med allvarlig psykisk störning räknas INTE den som enbart

- har ett substansbrukssyndrom (alkohol eller andra droger) utan allvarliga psykiska symtom
- har intellektuell funktionsnedsättning utan allvarliga psykiska symtom.

3. Bedömning av vårdbehovet enligt 4 § lagen om rättspsykiatrisk vård

För att kunna besluta om rättspsykiatrisk vård är det tillräckligt att patienten med hänsyn till sitt psykiska tillstånd och sina personliga förhållanden i övrigt har behov av psykiatrisk vård, som kan tillgodoses genom att hen är intagen på en sjukvårdsinrättning. Kraven är alltså lägre ställda än vad gäller psykiatrisk tvångsvård. För att beslut ska kunna fattas om rättspsykiatrisk vård ska patienten vara

- anhållen, häktad eller intagen på en enhet för rättspsykiatrisk undersökning eller
- intagen i, alternativt komma att placeras i, en kriminalvårdsanstalt eller i ett särskilt ungdomshem.

För det senare krävs att ungdomen är placerad i, eller ska placeras i, ett ungdomshem till följd av en dom om slutna ungdomsvård enligt 32 kap. 5 § brottbalken.

4. Eventuella övriga underlag av betydelse för bedömningen

Fälten ska endast fyllas i om det finns uppgifter av betydelse för bedömningen.

5. Patientens inställning till erbjuden psykiatrisk vård

Vård enligt LRV kan bli aktuell om patienten inte accepterar den erbjudna psykiatriska vården, eller om patienten inte kan ge sitt samtycke till vården, eller om patienten har en växlande inställning till erbjuden vård och genuint samtycke därmed inte bedöms föreligga.

6. Jäv enligt 7 kap. 4 § och 6 kap. 28–32 §§ kommunallagen (2017:725) eller 16-18 §§ förvaltningslagen (2017:900)

Om kommunallagen gäller för ärendet är en person jävig vid utfärdande av vårdintyg enligt 7 kap. 4 § och 6 kap. 28-32 §§ kommunallagen bl.a. om

1. saken angår honom eller henne själv eller hans eller hennes make, sambo, förälder, barn eller syskon eller någon annan närstående eller om ärendets utgång kan väntas medföra synnerlig nytta eller skada för den intygsutfärdande läkaren själv eller någon närstående,
2. om han eller hon eller någon närstående är ställföreträdare för den som saken angår eller för någon som kan vänta synnerlig nytta eller skada av ärendets utgång,
3. han eller hon har fört talan som ombud eller mot ersättning biträtt någon i saken, eller
4. det i övrigt finns någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet för hans eller hennes opartiskhet i ärendet.

Om förvaltningslagen istället gäller för ärendet är en person jävig vid utfärdande av vårdintyg enligt 16-18 §§ förvaltningslagen (2017:900) bl.a. om

1. denne eller någon närstående är part i ärendet eller kan påverkas av beslutet att utfärda vårdintyg i en inte oväsentlig utsträckning (t.ex. en person utfärdar vårdintyg för en förälder).
2. denne eller någon närstående har varit ställföreträdare eller ombud för en part i ärendet rörande vårdintyg eller för någon annan som kan antas påverkas av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning (t.ex. om personen eller dennes maka/make även har varit god man för den enskilde)
3. det finns någon annan särskild omständighet som gör att dennes opartiskhet i ärendet kan ifrågasättas.

VÅRDINTYG för rättspsykiatrisk vård

Detta formulär ska användas vid behov av rättspsykiatrisk vård enligt 4 § lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård. (1)
Av 5 § samma lag framgår det att 4 § lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård gäller vid utfärdande av vårdintyg.
Av 4 § lagen om psykiatrisk tvångsvård framgår det att intyget ska grundas på en särskild läkarundersökning.

Vårdintyget utfärdas

Datum

Patientuppgifter

Efternamn och förnamn	Personnummer/samordningsnummer
Identiteten styrkt genom	

Iakttagelser vid undersökningen (2) (3)

Ange de iakttagelser (psykiatriska och somatiska statusfynd) som är av betydelse för bedömningen av hälsotillstånd och vårdbehov

<p>Stylinnadsstöd</p>

Patientuppgifter

Efternamn och förnamn	Personnummer/samordningsnummer
-----------------------	--------------------------------

Eventuella övriga underlag av betydelse för bedömningen (4)

Uppgifter från patienten själv
Information från andra personer än patienten
Uppgifter från patientens journal
Uppgifter från andra handlingar än patientens journal

Patientuppgifter

Efternamn och förnamn	Personnummer/samordningsnummer
-----------------------	--------------------------------

Bedömning av patientens allvarliga psykiska störning (2)

Sammanfatta vad i hälsotillståndet som ligger till grund för bedömningen att patienten har en allvarlig psykisk störning

Ityllnadsstöd

Patientens inställning till erbjuden psykiatrisk vård (5)

- Patienten motsätter sig vården
- Patienten accepterar vården men det finns grundad anledning att tro att den inte kan ges med dennes samtycke

Patientuppgifter

Efternamn och förnamn	Personnummer/samordningsnummer
-----------------------	--------------------------------

Bedömning av patientens vårdbehov (3)

Ange varför patienten har ett behov av rättspsykiatrisk vård och inte kan behandlas där denne nu är frihetsberövad

--

Utlåtande

Intygsutfärdande läkare bedömer

- att det finns sannolika skäl för att förutsättningarna för tvångsvård är uppfyllda, och
- att jäv enligt 7 kap. 4 § och 6 kap. 28–32 §§ kommunallagen (2017:725) eller 16–18 §§ förvaltningslagen (2017:900) inte föreligger (6)

Underskrift	Datum
Namnförtydligande	Befattning
Har svensk läkarlegitimation ☐	Har inte läkarlegitimation, men Socialstyrelsens dispens att utfärda vårdintyg ☐
Telefon (inkl. riktnummer)	E-post

Vårdenhet		
Adress	Postnummer	Postort
Telefon (inkl. riktnummer)	E-post	